

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

Ревизијата на успешност е спроведена со цел да се даде оценка за ефикасноста и ефективноста на воспоставениот систем на финансиско управување и контрола и внатрешната ревизија.

Поглавјето Ревизорски наоди ги содржи ревизорските прашања и одговорите на поставените цели на ревизијата утврдени во проблематичните подрачја, утврдените состојби како и препораки кои ревизијата ги дава со цел да се отстранат причините за констатираните неправилности и состојби.

Со ревизијата на успешност констатиравме ризични области кон кои ја насочивме ревизијата со цел да дадеме одговор на поставените ревизорски прашања кои се однесуваат на овој процес. Основната ревизорска цел на оваа ревизија е поставена во следното прашање:

- Дали се преземени потребните активности за воспоставување и обезбедување на ефикасност и ефективност на системот на финансиското управување и контрола и внатрешната ревизија.

Со анализата на законската регулатива и подзаконските акти, извршената ревизија кај субјектот, произлегоа неколку значајни подрачја во делот на функционирањето на овој систем кои беа предмет на подетално анализирање:

1. Правната рамка и стратешките документи
2. Финансиско управување и контрола, и тоа:
 - 2.1. Оценка на основните компоненти,
 - 2.2. Функционирање на процесите: утврдување на ефективноста на системот на интерни контроли при спроведувањето на набавките и плаќањата и заштита на средствата и обврските (инвентарисување на средствата и обврските).
3. Внатрешна ревизија.

Како резултат на извршената ревизија на успешност за добивање одговор на поставената цел, констатиравме одредени состојби и слабости во горенаведените ризични области.

1. Правна рамка и стратешки документи

Во рамките на ризичната област која ги третира прашањата од Правна рамка и стратешки документи ревизијата се фокусираше на детектирање на евентуални слабости и недоречености во законската регулатива кои може да имаат влијание на воспоставување на систем на ФУК и ВР во Општина Дојран. Ревизијата го констатира следново:

Во функција на дефинирање на општите и посебните цели на Општина Дојран не се изготвени стратешките и програмските документи, и тоа:

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 11

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

Стратешки план за периодот (2013-2015), кој би бил поврзан со процесот на буџетско планирање и извршување за период од три години и ќе претставува среднорочен приказ на програми наменети за развојни инвестиции.

Општина Дојран има донесени годишни Програми за одредени области (уредување на градежно земјиште, социјална заштита, спорт и т.н.) кој се прилог на буџетот на Општината за тековната година, но нема изготвено **Програма за работа за 2013 и 2014 година** со која ќе бидат опфатени проекти, програми од различните области во надлежност на Општината, како и планираните активности во одделни области со цел остварување на приоритетите и целите на општината.

Општина Дојран нема изготвено и донесено **Стратегија за управување со ризици**, со која би се утврдиле политиките за управување со ризиците што не е во согласност со член 15 став 2 од ЗЈВФК.

Не донесените стратешки документи и актите кои произлегуваат од истите, а го регулираат работењето на Општина Дојран, го отежнуваат непреченото функционирање на систем на финансиско управување и контрола и внатрешна ревизија, кои секогаш треба да се надградуваат.

2. Финансиско управување и контрола

2.1. Во рамките на ризичната област која третира прашања од финансиското управување и контрола, ревизијата имаше за цел да даде одговор на повеќе ревизорски прашања поврзани со компонентите:

- 2.1.1. Контролна средина,
- 2.1.2. Управување со ризиците,
- 2.1.3. Контроли,
- 2.1.4. Информации и комуникации,
- 2.1.5. Мониторинг.

Во функција на градење на одговори зад секое од поставените прашања, утврдени се следните состојби и дадени се образложенија:

2.1.1. Контролна средина

Раководителот на субјектот согласно Стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор и член 13 и 14 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола има обврска да воспостави контролно опкружување како една од компонентите на финансиското управување и контрола кое е основа за целиот систем на внатрешната контрола. Контролното опкружување ја создава атмосферата кај субјектот која влијае врз целокупниот квалитет на внатрешната контрола и има општо влијание врз тоа како се

Ревизорски тим:

- 1. _____
- 2. _____

Овластен државен ревизор 12

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

утврдуваат стратегијата и целите и како се структурирани контролните активности. Тоа е основа за сите останати компоненти на внатрешната контрола, обезбедувајќи дисциплина и структура.

Наведената активност преземена од раководителот на субјектот ќе обезбеди разумно уверување за воспоставување на контролно опкружување во функција на воспоставување ефикасен и ефективен систем на финансиско управување и контрола, а со цел постигнување на основните цели на субјектот. Поради наведеното потребно е да се воспостават елементите на контролното опкружување и тоа: личен и професионален интегритет на раководителите и вработените во субјектот, начин на размислување и стил на работење на раководителите, организациона структура која обезбедува поделба на одговорностите и јасни правила, права, обврски и нивоа на известување, политики и практики на управување со човечки ресурси и компетентност на вработените.

Со извршената ревизија на интерните акти, кои ги содржат целите на субјектот, описот на работните места, дадените задачи и очекуваните резултати, политики на вработување, делегирање на овластувања и одговорности, пропишаната организациона структура и спречувањето и известувањето за измами ги констатиравме следните состојби:

- Општина Дојран ја има дефинирано својата организациона структура, односно донесени се акти за кои има согласност од Агенција за државни службеници и тоа:
 - ✓ Одлука за организацијата, делокругот и начинот на извршување на задачите на општинската администрација на Општина Дојран донесена во 2010 година со која се утврдува внатрешната организација, делокругот и начинот на извршување на задачите на општинската администрација;
 - ✓ Правилник за систематизација на работните места во општинската администрација на Општина Дојран донесен во 2011 година со две измени и дополненија заклучно со 13.05.2013 година, со кој се утврдуваат вкупниот број на државни службеници и други вработени потребни за вршење на надлежностите на Општина Дојран, звањата, распоредот, називот и описот на работните места по организациони облици и посебните услови потребни за вршење на работите.
- Согласно Правилникот за систематизација на работните места во Општина Дојран, систематизирано е Одделение за финансиски прашања со 6 работни места (раководител плус 5 вработени). Во Одделението за финансиски прашања не е назначен раководител. Работата ја извршува еден вработен со звање самостоен референт кој

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 13

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

одговара директно на раководителот на субјектот, а пополнети се и други 2 работни места од кој едно за администрирање со приходи со звање советник и друго за евиденција и следење на локални даноци со звање помлад соработник. Благајник од месец мај нема, бидејќи дотогашниот е заминат во пензија, а работата ја извршува самостојниот референт. Во текот на ревизијата преку објава на интернет оглас се превземени мерки за назначување на раководител на одделението за финансиски прашања. Исто така во актот за систематизација предвидено е и Одделение за внатрешна ревизија со двајца вработени (раководител и внатрешен ревизор);

- Вработените се информирани за тоа како се постапува во случај на несоодветно однесувањето, се запознаени и ги почитуваат одредбите од Кодекс на однесување на вработените во Општина Дојран, кој е достапен и се дава на вработените во печатена форма;
- Раководителот на субјектот го нема обезбедено стандардот ISO 9001 стандард за управување со квалитет, во рамки на кој меѓу другото треба да се обезбеди функционирање, следење и развој на ФУК. Донесени се повеќе интерни акти упатства/правилници и тоа: Упатство за сметководствено работење, за благајничко работење, за канцелариско/архивско работење, за користење службени возила и бонови за бензин, за надомест за службени патувања во земјата и странство и Правилник за користење на службени телефони ;
- Пополнувањето на работните места во Општина Дојран се врши согласно потребите и можностите, согласно предвидените услови во актот за систематизација и законските одредби. За политиката за вработување, оценување и унапредување се применуваат одредбите од Законот за државни службеници;
- Се изготвува Годишната програма за едукација на вработените, на основа анкета и прашалник пополнет од вработените за потреба од обуки и утврдените потреби врз основа на добиените резултати од оценувањето на работата на вработените, за истата добиена е согласност од МИОА. Воспоставен е систем на полугодишно/годишно оценување на вработените (ефективноста на работата). Раководството на субјектот до МИОА има доставено Извештај за спроведени специјализирани обуки за државни службеници, што е во согласност со член 24 став 6 од Законот за државни службеници ;
- Од страна на надлежните од одделението за финансиски прашања нема изготвено План за воспоставување на ФУК, како и методологија за спроведување на истиот кои треба да ги одобри раководителот на субјектот, што не е во согласност со член 12 став 1 од ЗЈВФК;
- Раководителот на субјектот нема назначено лице за известување за неправилности и сомнежи за измами или корупција, со што не постапил согласно членот 5 од Уредбата за постапката за спречување

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 14

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

на неправилности, начинот на меѓусебна соработка, формата, содржината, роковите и начинот за известување за неправилностите.

И покрај тоа што, Општина Дојран има донесено правилници за организација и систематизација и врши постојано надградување и обучување на вработените, констатиравме дека потребно е подобрување на контролната средина како компонента на финансиското управување и контрола со преземање на мерки за изработка на план за воспоставување и развој на финансиското управување и контрола и методологијата за спроведување на истиот, како и целосно спроведување на започнатите активности за назначување на раководител на одделението за финансиски прашања.

2.1.2. Управување со ризиците

Согласно Стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор и член 13 и 15 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола раководителот на субјектот има обврска да изврши проценка на ризикот како една од компонентите на финансиското управување и контрола. Проценка на ризикот е процес на утврдување и анализа на значајни ризици за постигнување на целите на субјектот и одредување на соодветен одговор. Тоа подразбира утврдување на ризикот, оценка на ризикот, проценка на апетитот за ризик на правниот субјект и развој на одговори.

Со извршената ревизија на интерните акти, кои регулираат утврдување на ризик од можни настани или состојби кои може да влијаат врз остварување на целите, оценка на ризик и реакција на раководството за ризикот, ги констатиравме следните состојби:

- Не е донесен Стратешки план за период (2013-2015), во кој се определени главните цели поврзани со мисијата на субјектот;
- За степенот на реализација на годишниот план/буџетот раководителот на субјектот редовно добива извештаи: дневни, месечни, квартални и годишни, а советот на општината квартални и годишни извештаи;
- Во општината не е извршена оценка на ризиците поврзани со активностите на општината, активност која е предвидена согласно член 15 од ЗЈВФК за донесување на Стратегија за управување со ризици која треба да обезбеди подигање на свеста на вработените за политиката на управувањето со ризици, дефинирање на ризичните области, нивно перманентно следење и преземање на мерки (контроли) за нивно намалување на соодветно прифатливо ниво.

Погоре наведените состојби упатуваат дека управувањето со ризикот во Општина Дојран не е на задоволително ниво за да овозможи воспоставување

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 15

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

на соодветни контролни активности. Има потреба од дополнителни активности за воспоставување и зајакнување на системот за управување со ризици како би се остварило воспоставување и непречено функционирање на системот на ФУК и остварувањето на посебните и општите цели на субјектот.

2.1.3. Контроли

Раководителот на субјектот согласно член 13 и 16 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола и Стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор има обврска да воспостави контролни активности како една од компонентите на финансиското управување и контрола. Контролните активности се политики и постапки воспоставени за справување со ризиците и постигнување на целите на субјектот. За да бидат ефективни, контролните активности мора да бидат соодветни, да функционираат постојано според план во текот на целиот период и да бидат рентабилни, сеопфатни, разумни и директно да се поврзани со контролните цели. Контролните активности се јавуваат низ целиот правен субјект, на сите нивоа и кај сите функции. Тие вклучуваат голем број на различни контролни активности кои служат за откривање и спречување и тоа: постапки за овластување и одобрување, поделба на надлежности (овластување, обработка, евидентирање, прегледување), контрола врз пристапот до ресурсите и евиденциите, проверки, усогласувања, прегледи на оперативното извршување, прегледи на работењето, процесите и активностите, надзор (доделување, прегледување и одобрување, упатства и обука).

Од извршениот увид во доставената документација, ревизијата ги утврди следните состојби:

- Раководителот на субјектот го нема обезбедено стандардот ISO 9001 стандард за управување со квалитет и не се донесени пишани процедури за важните активности и процеси на субјектот (преземање на финансиски обврски, јавни набавки, попис);
- Раководителот на субјектот нема овластено лица за ex-ante и ex-post финансиска контрола, Не постои поделба на должностите и не е воспоставен систем на двоен потпис од лицата кои преземаат финансиска обврска и лице кое врши контрола. Фактурите се потпишуваат само од страна на градоначалникот при одобрување на исплатата;
- Воспоставена е пракса на редовно следење и усогласување на евиденциите со соодветните документи;
- Преземени се мерки за контроли на пристап, заштита и правилна употреба на финансиските и ИТ ресурси, пристап преку картици за идентификација при влез / излез на вработените и физичка заштита со

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 16

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

инсталирани камери, за неовластен пристап до компјутерска опрема, евиденции и софтвер, губење сметководствена и друг вид евиденција, против загуба и проневера на основни средства, загуба и проневера од пожар, поплава, незгоди и друго;

Во врска со контролите во информатичката технологија, интерните акти, воспоставениот информациски систем, пропишаната организациона структура и системот на интерни контроли кои ги применува субјектот ги констатиравме следните состојби:

- Во Општина Дојран има еден вработен кој се грижи за ИТ системот, распореден во Одделението за правни и општи работи и јавни дејности како референт на работно место информатички системи и мрежно одржување кој ги исполнува условите согласно Правилникот за систематизација на работните места на општинската администрација;
- Има централизиран ИТ систем преку сервер, но нема пропишани политики и процедури за користење и пристап до ресурсите во информациските системи;
- Се прави резервна копија на податоци (backup) на посебен медиум на надворешна локација;
- Податоците од финансиското работење од минати години се заклучени и не постои можност да бидат променети;
- На серверот и работни станици инсталирана е програма за анти - вирусна заштита. Серверот е сместен во посебна просторија во општинската зграда, во која има пристап само вработениот задолжен за информатичкиот систем и мрежно одржување. Истата е обезбедена со: камера на влезот со клуч кој го има лицето кое се грижи за ИТ системот, физичка заштита, автоматизиран противпожарен систем и автоматска дојава за пожар и кражба.

Поради непостоењето на пишани процедури за значајните процеси и сегрегација на надлежности, оневозможено е јасно дефинирање и следење на контролните активности како и уверување дека истите се соодветни, сеопфатни и директно поврзани со контролните цели. Наведените состојби упатуваат на потреба за преземање на дополнителни активности за воспоставување и зајакнување на контролните активности за справување со ризиците и постигнување на целите на субјектот.

2.1.4. Информации и комуникации

Раководителот на субјектот согласно Стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор и член 13 и 17 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола има обврска да обезбеди ефективен систем на

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 17

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

информации и комуникација како една од компонентите на финансиското управување и контрола. Информациите и комуникацијата се неопходни за остварување на целите на внатрешната контрола. Релевантните информации треба да се утврдат, снимат и пренесат во форма и временска рамка која им овозможува на вработените да ја спроведуваат нивната внатрешна контрола и останатите одговорности (навремена комуникација со вистинските луѓе). Системот на внатрешна и надворешна комуникација, обезбедува, непречено и брзо дистрибуирање на информациите, со цел нивно комплетно и навремено доставување до крајните корисници.

Со ревизијата во однос на информациите и комуникациите се констатирани следните состојби:

- Раководителот на субјектот прима информации за степенот на извршување на буџетот/програмите за работа, употреба на ресурсите од надлежните од поделните одделенија преку директна усна комуникација на дневна основа, квартални извештаи и слично;
- Има воспоставено внатрешна, хоризонтална комуникација преку внатрешна електронска комуникација и месечно одржување по еден до два колегиуми (по потреба). Надворешна комуникација преку веб портал на општината, туристичко информативен центар и огласна табла на општината, кој обезбедува непречено дистрибуирање на информациите, со цел нивно комплетно и навремено доставување до крајните корисници;
- Општина Дојран го организира примањето/предавањето, регистрирањето и архивирањето на кореспонденцијата, со цел таа да биде достапна за раководството, вработените и трети лица што е дефинирано во Упатството за сметководствено работење и Упатството за канцеларско/ архивско работење;
- Не е назначено лице за известување за неправилности и сомнежи за измами или корупција и не се доставувани извештаи до Единицата на Управата за финансиска полиција за 2013 година за постоење/непостоење на неправилности и сомнежи за измами и корупција при користење на јавните средства.

Наведените состојби укажуваат дека во Општина Дојран е развиен ефикасен систем на информации и комуникации и тоа на внатрешна и надворешна комуникација кој обезбедува прецизно, непречено и брзо дистрибуирање на информациите.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 18

2.1.5. Мониторинг

Раководителот на субјектот согласно Стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор и член 13 и 18 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола има обврска да воспостави мониторинг на системите на внатрешна контрола како една од компонентите на финансиското управување и контрола. Системите на внатрешна контрола треба да се следат за да се оцени квалитетот на работењето на системот со текот на времето. Следењето се постигнува со рутински активности, посебни процени или комбинација од двете.

Со ревизијата во Општина Дојран, во однос на проверката за функционирањето на системот на ФУК, се констатирани следните состојби:

- Нема изготвено планови и програми за оценување на внатрешната контрола;
- Во 2013 година не се врши самопроцена на одделни процеси на системот на ФУК поради тоа што нема донесено Стратегија за управување со ризици, што не е согласно членот 18 став 3 од ЗЈВФК;
- Општина Дојран нема воспоставено внатрешна ревизија (одделение за внатрешна ревизија), составена од компетентни ревизори, кои треба да ги извршуваат активностите во согласност со програмите засновани на оценка на ризиците;
- До Централната единица за хармонизација не се доставува годишен финансиски извештај до 10 мај во тековната година за претходната година, што не е во согласност со членот 47 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола;

Наведените состојби упатуваат дека постои потреба за преземање на дополнителни активности за зајакнување на мониторингот со цел раководството да обезбеди разумно уверување дека мониторингот како компонента на ФУК, функционира на ефикасен и ефективен начин.

2.2. Функционирање на процесите: утврдување на ефективноста на системот на интерни контроли при спроведувањето на набавките и плаќањата и заштита на средствата и обврските (инвентарисување на средствата и обврските)

2.2.1. Системот на интерни контроли во процесот на спроведување на набавките и плаќањата

Процесот на спроведување на набавките и плаќањата опфаќа начување, примање на добрата/услугите и фактурите и плаќање на фактурите за

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

овие добра/услуги.

2.2.1.1. Системот на интерни контроли во процесот на спроведување на набавките

Јавните набавки во РМ се уредени со Законот за јавни набавки во кој се содржани условите и постапките за јавни набавки од страна на владините и јавните органи. При доделување на договори за јавни набавки, договорните органи се должни да ги почитуваат основните принципи, односно да обезбедат: конкуренција на економските оператори, еднаков третман и недискриминација на економските оператори, транспарентност и интегритет во процесот на доделување на договори за јавни набавки.

Во врска со јавните набавки, во општината не е донесен посебен интерен акт/процедура за изготвување и донесување на План за јавни набавки и спроведување на определени постапки на јавни набавки, но се имаат предвид одредбите од Законот за јавни набавки и подзаконските акти кој произлегуваат од истиот.

Во Општина Дојран нема лице со потврда за положен испит за лице за јавни набавки што не е во согласност со членот 29-а од Законот за јавни набавки.

Во рамки на обезбедените средства со Буџетот на Општина Дојран надлежните за јавни набавки од Одделението за правни и општи работи и јавни дејности изготвуваат план за јавни набавки за тековната година на база утврдените потреби од набавка на стоки, услуги и работи кои се во надлежност на поодделните одделенија во општината.

Планот за јавни набавки се донесува до крајот на јануари за тековната година, а во текот на годината на барање на одделенијата/градоначалникот се донесуваат измени на истиот. Во текот на 2013 година има донесено 1 (една) измена поради дополнително утврдени потреби, измени заради конкретизирање на предметот на набавката и промена на проценетата вредност на конкретна набавка. Проценетите вредности на набавките во Планот за јавни набавки се обезбедени искусствено од претходни години, кај капиталните инвестиции се зема премемер пресметката од основниот проект.

Со ревизијата се изврши тестирање/проверка на систем на интерни контроли (СИК) во областа на јавните набавки на девет постапки за јавни набавки од вкупно спроведени 17 (седумнаесет) јавни набавки во Општина Дојран за 2013 година, што претставува опфат од 53%.

Врз основа на извршеното тестирање/проверка на снимениот систем на интерни контроли (ССИК) е утврдено дека во делот на утврдување на потребата, иницирање и спроведување на постапка за доделување договор за јавни набавки, преземени се потребните мерки и активности процесот на спроведување на јавните набавки да функционира согласно законските одредби, иако не е донесена пишана процедура.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 20

2.2.1.2 Системот на интерни контроли во процесот на спроведување на плаќањата

Процесот на плаќање претставува издавање наредба за плаќање со потпишување налог за плаќање од овластено лице за плаќање, по претходно добиено барање за плаќање од лицето овластено за преземање на финансиски обврски.

Примарната цел на ревизијата во овој процес беше да ја оцени ефикасноста и ефективноста на интерните контроли преку добивање на уверување дека плаќањата се соодветно одобрени, евидентирани и исплатени на конкретниот добавувач.

Воспоставен е тек /движење на документацијата, односно има интерен акт „Упатство за сметководствено работење,, со кој е уредено евидентирањето на сметководствените настани на основа влезни фактури, градежни ситуации и други документи, нивното архивирање и плаќање, но на документацијата потпис за одобрување и плаќање има само од раководителот на субјектот, градоначалникот.

Не е воспоставена соодветна поделба на должностите на начин кој оневозможува едно лице да ги контролира сите значајни фази на определена активност. Одговорно лице за одобрување на плаќањата и исплатите е градоначалникот, а за сметководствено евидентирање одговорен е сметководителот.

Со тестовите на усогласеност ревизијата констатира дека набавките и преземањето на обврската се врши врз основа на склучен договор по спроведена постапка за јавна набавка, а плаќањата се извршени за фактури и ситуации кои се однесуваат на набавките извршени на основа склучените договори.

Субјектот ги пријавува преземените обврски во единствената база на податоци за преземени обврски во трезорот, со цел нивно евидентирање. Обврските соодветно се евидентираат.

Погоре наведените состојби упатуваат на заклучокот дека во Општина Дојран не се воспоставени интерни контроли и контролни постапки кои треба да обезбедат доволно ниво на сигурност и да спречат ризик од плаќања по некомплетна и неверодостојна документација.

2.2.2. Инвентарисување на средства и обврски

Согласно одредбите од Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници и Правилникот за сметководството за буџетите и буџетските корисници пописот е процес на усогласување на состојбата на средствата и нивните извори, побарувањата и обврските искажани во сметководствената евиденција со фактичката состојба.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 21

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

Ревизијата имаше за цел да ја оцени ефикасноста на системот на интерни контроли во процесот на инвентарисување, односно во спроведување на пописот преку добивање на уверување дека:

- пописот е извршен во законски утврдениот рок;
- пописот е сеопфатен (ги опфатил сите средства- сопствени и туѓи);
- пописот е квалитетно извршен;
- извршено е усогласување на сметководствената со фактичката состојба;
- изготвен е извештај за извршениот попис и истиот е разгледан и одобрен од надлежните органи;
- донесен е акт за прифаќање на извештајот .

Со извршената ревизија на процесот на инвентарисување ги констатиравме следните состојби:

- Пописот е извршен во законски утврдените рокови;
- Извршено е усогласување на сметководствената со фактичката состојба;
- Изготвен е извештај од извршениот попис и истиот е разгледан и одобрен од надлежните органи;
- Донесен е акт за прифаќање на извештајот за извршениот попис во кои се содржани детални насоки за постапување;
- Нема посебни пописни листи за побарувањата од правните лица, туку на основа прегледи од книговодствената евиденција за поделните субјекти од кој има побарување искажани се салда на 31.12.2013 година без да биде наведена правната основа на истите и од кога потекнуваат и мерките кои се преземени за нивна наплата ;
- За обврските спрема добавувачите изготвени се посебни пописни листи во кој се искажани износите кој општината ги должи и наведено е од кој документи и од кога истите произлегуваат.

Погоре наведените состојби упатуваат на: присуство на ризици во процесот на инвентарисување на побарувањата што има влијание на воспоставувањето на ефикасен и ефективен систем на финансиско управување и контрола и потреба од преземање на дополнителни активности за спроведување на попис на начин пропишан со законската регулатива.

3. Внатрешна ревизија

Во рамките на ризичната област која третира прашања од **Внатрешната ревизија** извршени се истражувања со цел да се даде одговор на повеќе ревизорски прашања поврзани со слабости, недоречености и потенцијални ризици во оваа област.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 22

РЕВИЗОРСКИ НАОДИ

Во функција на градење на одговори зад секое од поставените прашања, утврдени се следните состојби и дадени се образложенија:

Согласно член 30 и член 31 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола Општина Дојран треба да има основано единица за внатрешна ревизија, но истата не е воспоставена, иако со Правилникот за систематизација на работните места на администрацијата на Општина Дојран систематизирано е Одделение за внатрешна ревизија. Можноста што ја предвидува законот да се ангажира внатрешен ревизор од друг субјект за вршење на ревизија не е искористена.

Непостоењето на внатрешна ревизија како независна активност на давање објективно уверување и совет, во функција на подобрување на работењето на субјектот придонесува раководството да нема увид во функционирањето на системот на внатрешна контрола и претставува ризик за неоткривање на евентуалните отстапувања во примената на законските, подзаконските и интерните акти, веродостојноста и сеопфатноста на финансиските и оперативните информации, безбедноста на имотот и информациите и извршувањето на задачите и остварување на целите.

ЗАКЛУЧОК

Од страна на градоначалникот на Општина Дојран преземени се политики и конкретни активности за донесување и имплементирање на: годишни програми, подзаконските и интерните акти, контроли во пристапот до ресурсите и нивна физичка заштита, општи и апликативни контроли во ИТ системот, системот на комуникација и размена на информации, воспоставените контроли во процесот на јавни набавки и инвентарисување на постојаните средства и обврските.

Поради утврдените состојби во делот на отсуство на План за ФУК, невоспоставена внатрешна ревизија, недонесена Стратегија за управување со ризици, слабости во процесот на инвентарисување на побарувањата, невоспоставените контроли во процесот на плаќање, ревизијата констатира дека има потреба од преземање на дополнителни активности за воспоставување и функционирање на ефикасен и ефективен систем на финансиско управување и контрола и воспоставување на внатрешна ревизија.

Во насока на подобрување на констатираните состојби во извештајот се дадени и препораки со чие спроведување би се зголемила ефикасноста и ефективноста во работењето на Општина Дојран. Препораките произлезени од оваа ревизија се насочени кон подобрување на системот на финансиското управување и контрола и внатрешната ревизија.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 23

ПРЕПОРАКИ

Градоначалникот на Општина Дојран да преземе мерки и активности:

- Согласно објавениот интерес оглас да назначи лице раководител на Одделението за финансиски прашања;
- Изготвување на План за воспоставување на ФУК, како и методологија за спроведување на истиот;
- Да се донесе Стратегија за управување со ризици, односно да се изврши анализа на ризиците според критериуми и нивна категоризација;
- Да се преземат мерки за воспоставување на соодветна поделба на должностите со што ќе се овозможи финансиските и оперативните елементи на секоја операција да бидат верификувани од две меѓусебно независни лица.
- Да назначи лице за известување за неправилности и сомнежи за измами или корупција кое редовно треба да доставува извештај до Единицата во Управата за финансиска полиција за постоење или непостоење на неправилности и сомнежи за измами и корупција при користење на јавните средства;
- До Централната единица за хармонизација да се доставува годишен финансиски извештај до 10 мај во тековната година за претходната година, согласно членот 47 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола;
- Да создаде можности Општина Дојран да има лице со потврда за положен за лице за јавни набавки во согласност со членот 29-а од Законот за јавни набавки.
- Во координација со одговорните лица да се преземат активности да се изврши самопроцена на одделните процеси на системот за ФУК во текот на годината ;
- Пописот на побарувањата да се врши согласно Законот и Правилникот за сметководството на буџетите и буџетските корисници при што треба да биде утврдена правната основа на истите, а утврдените состојби да се искажат во посебни пописни листи;
- Во врска со внатрешната ревизија да преземе активности за пополнување на работните места во Одделението за внатрешна ревизија или прашањето на внатрешната ревизија да го реши во соработка со други општини;